

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی
شورای عالی برنامه ریزی

مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروسی

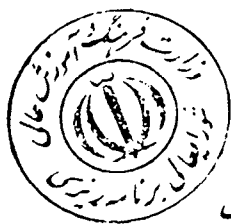
دوره کارشناسی (آزاد) زبان و ادبیات عربی

گروه علوم انسانی

مصوب سیصد و پنجاهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی

مورخ: ۱۳۷۶/۹/۹

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی (آزاد) زبان و ادبیات عربی

گروه: علوم انسانی

رشته: زبان و ادبیات عربی

دوره: کارشناسی (آزاد)

کمیته تخصصی:

گرایش

کد رشته:

شورای عالی برنامه ریزی در سیصد و پنجاهمین جلسه مورخ ۱۳۷۶/۹/۹ بر اساس طرح دوره کارشناسی (آزاد) زبان و ادبیات عربی که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تایید این گروه رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده و مقرر می دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی (آزاد) زبان و ادبیات عربی از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم الاجرا است.
الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت فرهنگ و آموزش عالی اداره می شوند.
ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت فرهنگ و آموزش عالی و بر اساس قوانین، تأسیس می شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می باشند.
ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) از تاریخ ۱۳۷۶/۹/۹ کلیه دوره های آموزشی و برنامه های مشابه مؤسسات آموزشی در زمینه دوره کارشناسی (آزاد) زبان و ادبیات عربی در همه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مذکور در ماده ۱ منسوخ می شوند و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی یاد شده مطابق مقررات می توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی (آزاد) زبان و ادبیات عربی در سه فصل برای اجرا به وزارت فرهنگ و آموزش عالی ابلاغ می شود.

رأی صادره سیصد و پنجاهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۶/۹/۹
در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی (آزاد) زبان و ادبیات عربی

(۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی (آزاد) زبان و ادبیات عربی
که از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به
تصویب رسید.
(۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

رأی صادره سیصد و پنجاهمین جلسه شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۶/۹/۹ در مورد برنامه
آموزشی کارشناسی (آزاد) زبان و ادبیات عربی صحیح است به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

مورد تایید است.

دکتر علی شریعتمداری
رییس گروه علوم انسانی

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمایید.

دکتر سید محمد کاظم نائینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

فصل اول مشخصات کلی

دوره کارشناسی (آزاد) زبان و ادبیات عربی

مقدمه

اهمیت زبان و ادبیات عربی در نظام جمهوری اسلامی بر احدی پوشیده نیست. زبان عربی که در واقع کلید فهم فرهنگ قرآنی و اسلامی و بهترین وسیله ارتباط میان کشورهای اسلامی و جمهوری اسلامی ایران بشمار می رود و در رژیم منحوس گذشته به علت سیطره فرهنگ غربی و دورنگا شدن جامعه اسلامی ایران از آشنایی به فرهنگ و علوم اسلامی تنها مورد توجه نبود بلکه در آموزش این زبان هم موانعی ایجاد می شد. امروز به جهت انقلاب شکوهمند اسلامی ایران به رهبری امام خمینی (رضوان الله تعالی علیه) توجه به این زبان بیش از هر چیزی ضرورت دارد و رسالت دینی و علمی این زبان برای آشناساختن همه مردم بخصوص طبقات تحصیل کرده در سطوح مختلف بس عظیم و دشوار است بر این اساس طرح تربیت کارشناسان آزاد در زبان عربی بوسیله کمیته تخصصی زبان عربی گروه علوم انسانی شورای عالی برنامه ریزی تهیه گردیده و مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس این دوره به شرح زیر به تصویب رسید.

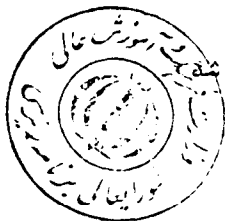
۱- تعریف و هدف :

دوره کارشناسی آزاد زبان و ادبیات عربی یکی از دوره های آموزشی در نظام آموزش عالی است و هدف آن تربیت افرادی است که بتوانند نیازهای اداره های مختلف، کشور را از قبیل وزارت امور خارجه سازمان اوقاف میراث فرهنگی، کتابخانه ها و شرکت های دولتی و خصوصی و غیره از لحاظ کاربرد این زبان بر آورده نمایند و علاوه بر آن پس از پایان این دوره آمادگی کافی بدست آورند تا در دوره های کارشناسی ارشد و دکتری همین دوره به ادامه تحصیل پرداخته و احتیاجات کشور را در زمینه های مختلف مانند تحقیقات و تعلیمات در سطوح عالی مرتفع سازند و نظام آموزش آن مطابق آیین نامه مصوب شورای عالی برنامه ریزی است.

۲- طول دوره و شکل نظام

دوره کارشناسی آزاد ادبیات عربی چهار سال و دروس این رشته هشت نیمسال

و بصورت واحدی است طول هر نیمسال ۱۷ هفته است و زمان تدریس هر واحد درس از نوع نظری ۱۷ ساعت و عملی ۳۴ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی است.

۳- تعداد واحدهای درسی این دوره ۱۳۵ واحد به شرح زیر می باشد:

۱- دروس عمومی ۱۸ واحد

۲- دروس پایه و اصلی و تخصصی ۱۱۷ واحد

دروس پایه و اصلی و تخصصی از هم متمایز نشده است. کلاً "دروس اختصاصی و الزامی است.

تبصره:

متون اسلامی از دروس عمومی دوره کارشناسی آزاد رشته زبان و ادبیات عربی خارج است. زیرا دانشجویان این رشته از معلومات و توانائی بیشتری نسبت به دانشجویان غیر رشته عربی برخوردار می باشند و نیازی به گذراندن درس مذکور ندارند.

۴- نقش و توانائی:

دانشجویان این رشته پس از فراغت از تحصیل در دوره کارشناسی می توانند نیاز ادارات مختلف از قبیل وزارت امور خارجه- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی- کتابخانه های عمومی- سازمان میراث فرهنگی- رسانه های گروهی و غیره را از لحاظ زبان عربی و تا حدودی تحقیقاتی برآورده نمایند اگر دروس تربیت دبیری را بعداً "انتخاب نمایند می توانند به سمت دبیری زبان عربی در وزارت آموزش و پرورش استخدام شوند و علاوه بر آن توانایی ادامه تحصیل در دوره های کارشناسی ارشد و دکتری کسب نمایند.

۵- ضرورت و اهمیت:

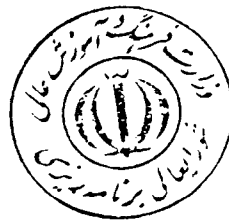
با توجه به نیازهای کشور جمهوری اسلامی برای محقق و مترجم زبان عربی در سطوح مختلف و همچنین احتیاج کشور ایران به تحقیق و تتبع در معارف اسلامی وجود این رشته یکی از رشته های ضروری در نظام آموزش عالی است.

الف : دروس عمومی : فرهنگ ، معارف ، عقاید اسلامی

"آگاهیهای عمومی"

برای تمام رشته‌های تحصیلی دوره‌های کارشناسی و کارشناسی ارشد پیوسته

شناسنامه	ساعت		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	عملي	نظري			
		۳۴	۲	معارف اسلامی (۱)	۱
		۳۴	۲	معارف اسلامی (۲)	۲
		۳۴	۲	اخلاق و تربیت اسلامی	۳
		۳۴	۲	انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن	۴
		۳۴	۲	تاریخ اسلامی	۵
		۵۱	۳	فارسی	۶
		۵۱	۳	زبان خارجی	۷
	۳۴	۳۴	۱	تربیت بدنی (۱)	۸
	۳۴	۳۴	۱	تربیت بدنی (۲)	۹
	*	*	*	متون اسلامی *	۱۰
			۱۸		جمع

* این درس با محتوای تخصصی جزو دروس اصلی رشته آمده است.

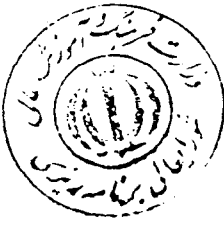
ب - دروس اصلی و پایه دوره کارشناسی آزاد زبان و ادبیات عربی

کد درس	نام درس	تعداد واحد	ساعات		شماره زما
			جمع	نظری	
۲۰	صرف (۱)	۴	۶۸	۶۸	۲۰
۲۱	نحو (۱)	۴	۶۸	۶۸	۲۱
۲۲	تمرین صرف و نحو (۱)	۲	۳۴	۳۴	۲۲
۲۳	صرف (۲)	۲	۵۱	۵۱	۲۰
۲۴	نحو (۲)	۲	۵۱	۵۱	۲۱
۲۵	تمرین صرف و نحو (۲)	۲	۳۴	۳۴	۲۲
۲۶	فقه اللغة	۲	۳۴	۳۴	
۲۷	ادبیات تطبیقی	۲	۳۴	۳۴	
۲۸	نقد ادبی	۲	۳۴	۳۴	
۲۹	تاریخ ادبیات از دوره جاهلی تا پایان دوره اموی	۴	۶۸	۶۸	
۳۰	تاریخ ادبیات دوره عباسی اول	۲	۳۴	۳۴	۳۰
۳۱	تاریخ ادبیات دوره عباسی دوم	۲	۳۴	۳۴	
۳۲	تاریخ ادبیات از سقوط بغداد تا دوره معاصر	۲	۳۴	۳۴	
۳۳	تاریخ ادبیات دوره اندلس	۲	۳۴	۳۴	
۳۴	تاریخ ادبیات دوره معاصر (۱)	۲	۳۴	۳۴	۲۴
۳۵	تاریخ ادبیات دوره معاصر (۲)	۲	۳۴	۳۴	
۳۶	متون نظم و نثر از دوره جاهلی تا پایان دوره اموی	۴	۶۸	۶۸	
۳۷	متون نظم و نثر دوره عباسی اول	۲	۳۴	۳۴	۲۷
۳۸	متون نظم و نثر دوره عباسی دوم	۲	۳۴	۳۴	
۳۹	متون نظم و نثر از سقوط بغداد تا دوره معاصر	۲	۳۴	۳۴	
			۵۰		

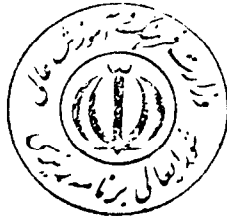
بمثنی‌آرا زمان آراشد در	ساعت		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	نظری	عملی			
	۳۴	۳۴	۲	متون نظم و نثر دوره اندلس	۴۰
	۳۴	۳۴	۲	متون نظم و نثر معاصر (۱)	۴۱
۴۱	۳۴	۳۴	۲	متون نظم و نثر معاصر (۲)	۴۲
	۳۴	۳۴	۲	آزمایشگاه (۱)	۴۳
	۳۴	۳۴	۲	انشاء (۱)	۴۴
	۳۴	۳۴	۲	مکالمه (۱)	۴۵
۲۳	۳۴	۳۴	۲	آزمایشگاه (۲)	۴۶
۴۵	۳۴	۳۴	۲	مکالمه (۲)	۴۷
۴۴	۳۴	۳۴	۲	انشاء (۲)	۴۸
۴۶	۳۴	۳۴	۲	آزمایشگاه (۳)	۴۹
۲۷	۳۴	۳۴	۲	مکالمه (۳)	۵۰
۴۸	۳۴	۳۴	۲	انشاء (۳)	۵۱
	۳۴	۳۴	۲	ادب سیاسی در اسلام	۵۲
	۳۴	۳۴	۲	ادب سیاسی (ادب متعهد اهل بیت (علیهم السلام)	۵۳
	۳۴	۳۴	۲	متون حدیث	۵۴
	۳۴	۳۴	۲	نهج البلاغه (متون)	۵۵
	۳۴	۳۴	۲	روزنامه‌ها و مجلات عربی	۵۶
	۳۴	۳۴	۲	فن ترجمه	۵۷
	۳۴	۳۴	۲	نامه‌نگاری و خلاصه نویسی	۵۸
۵۷	۵۱	۵۱	۳	ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس	۵۹
	۳۴	۳۴	۲	زبان خارجه تخصصی (۱)	۶۰
۶۰	۳۴	۳۴	۲	زبان خارجه تخصصی (۲)	۶۱
	۳۴	۳۴	۲	قرائت متون تفسیری قرآن کریم	۶۲
			۴۷		

پیش از با زان	ساعت		تعداد واحد	نام درس	کد درس
	نظری	عملی			
		۳۴	۲	روش تحقیق و مآخذ شناسی	۶۳
		۳۴	۲	قرائت متون عرفانی	۶۴
		۳۴	۲	قرائت و ترجمه و تجوید قرآن کریم	۶۵
		۶۸	۴	علوم بلاغی (۱)	۶۶
		۶۸	۴	علوم بلاغی (۲)	۶۷
۶۶		۳۴	۲	عروض و قافیه	۶۸
		۳۴	۲	متون نظم و نثر عربی در ایران از آغاز تا سقوط بغداد	۶۹
۶۹		۳۴	۲	متون نظم و نثر عربی در ایران از سقوط بغداد تا دوره معاصر	۷۰
					
جمع			۲۰		

فصل سوم

سرفصل دروس دوره کارشناسی آزاد زبان و ادبیات عربی

صرف (۱)

تعداد واحد: ۴

نوع درس: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: فراگرفتن یک دوره صرف برای درست خواندن و درست نوشتن و استنباط صحیح معنی از هر نوع متنی.

سرفصل دروس:

مصغر و اقسام آن - فعل ماضی و مضارع و امر - فعل ثلاثی و رباعی مجرد و مزید - فعل صحیح و معتل - فعل لازم و متعدی - فعل معلوم و مجهول - تصریف فعل با ضمیر - تصریف فعل غیر سالم - تصریف فعل مجهول - تصریف فعل بانون تاکید - قواعد اعلال - قواعد ادغام - اعلان همزه و کتابت آن - همزه وصل و قطع

نحو (۱)

تعداد واحد: ۴

نوع درس: نظری

پیشنیاز: ندارد

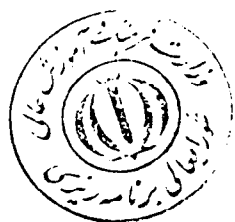
هدف: فراگرفتن یک دوره نحوی برای درست خواندن و درست نوشتن و استنباط صحیح از متن

سرفصل دروس:

اعراب و بناء - اقسام اعراب . فاعل . نائب فاعل - مبتدا و خبر - نواسخ - ضمیرشان

مفاعیل پنجگانه - حروف معانی و معانی آنها

تمرین صرف و نحو (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: احاطه عملی به قواعد صرفی و نحوی

سرفصل دروس (۲۴ ساعت)

تمرینهای مبادی العربیه جلد ۱ و ۲ و ۳ و ۴

تمرینهای الدروس العربیه

تجزیه و ترکیب جزء سیام قرآن کریم

صرف (۲)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: صرف (۱)

هدف: فراگرفتن یکدوره صرف برای درست خواندن و درست نوشتن و استنباط صحیح
معنی از هر نوع متنی

سرفصل دروس: (۵۱ ساعت)

اسم فاعل و مفعول . صفت مشبیه - افعال التفضیل - اوزان مبالغه - اسم مکان و زمان و اسم آلت
اسم مقصور و همذود - اسم مفرد و مثنی و جمع و احکام هریک - اسم موصوف و صفت - اسم جنس
و علم - معارف (ضمیر . اسم اشاره - اسم موصول - ذواللام - مضاف و مضاف الیه - علم) اسماء
شرط - اسماء استفهام - کنایات - ظروف - اسماء افعال - اعداد و احکام آنها .

نحو (۲)

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: نحو (۱)

هدف: فراگرفتن یک دوره نحو برای درست خواندن و درست نوشتن و استنباط صحیح معنی
از متن

سرفصل دروس:

عوا مل مفعول به (فعل - اسم فاعل - اسم مفعول و اسم فعل ، صفت مشبیه) تعدیه فعل به
بیش از یک مفعول . تخذیر و اغراء ، اختصاصی - اشتغال - منادی - استغاثه - ندبه - ترخیم .
حال و اقسام و احکام آن تمییز - افعال مدهج و ذم - تنوابع

تمرین صرف و نحو (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

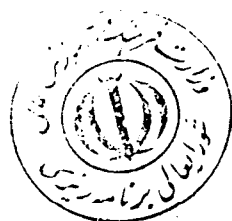
پیشنیاز: تمرین صرف و نحو (۱)

هدف: احاطه عملی به قواعد صرفی و نحوی

سرفصل دروس

تمرینهای کتاب مبادی العربیه جلد ۱ و ۲ و ۳ و ۴ - تجزیه و ترکیب جزء ۲۹ قرآن کریم -

تمرینهای کتاب الدروس العربیه و بررسی کتاب جامع الشواهد.

فقه اللغة

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: کشف قوانینی که زبان عربی در همه زمینها از آن اطاعت می‌کند و بر اساس آن قوانین در مظاهر مختلف خود قدم برمی‌دارد.

سرفصل دروس:

شیوه‌های بحث در فقه اللغة

تاریخ بحثهای فقه اللغة

پیدایش زبان عربی

اصوات در زبان عربی

انواع تنوع در زبان عربی

تقسیم شدن زبان عربی به لهجات مختلف

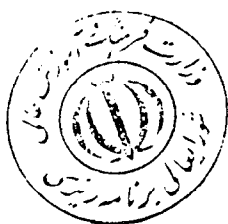
لهجات محلی و پاره‌ای از ویژگیهای لغوی آنها

زبان ادب و خصائص آن

تطور لغوی زبان عربی

تاثیر عوامل اجتماعی و روانی و جغرافیایی در زبان عربی

اصوات زبان عربی، حیات و تطور آن

ادبیات تطبیقی

تعداد واحد: ۲

نوع درس : نظری

پیش‌نیاز : ندارد

هدف : ادبیات تطبیقی به مواضع تماس و موارد تلاقی میان ادبیات ملتهای مختلف
السنه جهان می‌پردازد و ارتباطهای بسیار فراوان و دشواریاب میان اقوام
گوناگون بشری را در هر برهه‌ای از زمان مدنظر دارد و اینکه این ارتباطهای تاریخی
موجب چه تاثیر و تاثرهایی شده و مظاهر این اثرگذاریه‌ها و اثرپذیریه‌ها چه می‌توان
باشد و بمادیق عینی و خارجی آنها را در چه آثاری می‌توان یافت.

سرفصل دروس :

تاریخچه پیدایش ادبیات تطبیقی معنی و اهداف ادبیات تطبیقی، ادبیات تطبیقی در اروپا
ادبیات تطبیقی در دانشگاههای بلاد اسلامی چرا ادبیات مقوله‌ای جهانی است. ادبیات
تطبیقی و ابزارهای آن، تاثیر و اصالت - نوآوری و تقلید، انواع ادبی - مکاتب ادبی

نقد ادبی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی با نقد ادبی در زبان عربی و متون ادبی و شیوه‌های مختلف نقد

سرفصل دروس:

تعریف و تحلیل نقد ادبی- بیان عناصر ادب (عاطفه معنی اسلوب - خیال - مانند آنها

تاریخ نقد از عصر جاهلیت تا عصر حاضر

بررسی شیوه‌های نقد و مقیاسهای نقد- سرقات

موازنه میان شعرا بخصوص در دوره معاصر

تاریخ ادبیات از دوره جاهلی تا پایان

دوره اموی

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی با تحول و تطور ادب از نظم و شروع علل این تحول

سرفصل دروس: (۶۸ ساعت)

تاریخ ادب عربی و دوره های مختلف آن

عرب پیش از اسلام

دانشهای عرب در جاهلیت

شعر جاهلی، انتقال در شعر جاهلی، اعراض شعر جاهلی

اصحاب معلقات - شعرای معالیک - نثر جاهلی

تأثیر دین اسلام در زبان عربی، تاثیر حدیث نبوی در زبان عربی

شعر در صدر اسلام، شاعران برجسته: بن عمر، حسان، کعب بن زهیر، نابعه جعدی - خنساء -

حطیثه - نثر فنی در صدر اسلام، نهج البلاغه، مهمترین موضوعات نهج البلاغه - امویها و

شیوه آنها در حکومت - جامعه اسلامی در دوره اموی - وضع علمی و فرهنگی در عصر بنی امیه

شعر در عصر اموی، موضوعات شعر در عصر اموی - شعوبیه - شاعران دوره اموی - شعرای نقائص

شاعران - شیعه خضر در عصر اموی

تاریخ ادبیات دوره عباسی اول

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی با تحول تطور ادب از نظم و نثر و علل این تحول از سال ۱۳۲ هجری تا سال ۲۳۴ هجری

سرفصل دروس (۲۴ ساعت)

زندگی سیاسی - سازمانهای سیاسی و اداری - علویها و خوارج - زندگی اجتماعی - زندگی عقلی -
تجدید در موضوعات قدیم - تجدید در اوزان و قوافی - شرح احوال شاعرانی بشمار ابونواس
ابوتمام - شاعران سیاست و مدح و هجاء - شاعران شیعه از قبیل سید اسماعیل حمیری -
منصور بن - دعبل - دیک الجن - نثر و تطور آن - خطب و وعظ و قصه - رسائل دیوانی - رسائل
اخوان و ادب - شرح حال نویسندگان از قبیل: ابن مقفع - سهل بن هارون - ابن الزیات

تاریخ ادبیات دوره عباسی دوم

تعداد واحدها: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: تاریخ ادبیات دوره عباسی اول

هدف: آشنایی با تحول و تطور ادب از نظم و نثر و علل آن از سال ۲۳۴ هجری تا سال ۶۵۶

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

زندگی سیاسی - غلبه ترک - برکارهای کلیدی حکومت - شورش زنگ - شورش قرامطه - زندگی اجتماعی: طبقات اجتماع ، برده و کنیز و غناء - زهد و تصوف - زندگی عقلی: حرکت علمی . علوم اوائل - علوم لغت - علوم تفسیر و حدیث و فقه - موضوعات شعر - شعر تعلیمی - شاعران برجسته از قبیل علی بن جهم - بحتری - ابن زهی - ابن معنز - صنوبری - شاعران سیاست و مروج و هجاء - نثر: خطابه - نثر موهبی - نویسندگان برجسته از قبیل ابراهیم بن عباس بن محمد صولی - جاحظ - ابن قتیبہ - سعید بن حمید .

تاریخ ادبیات از سقوط بغداد تا دوره معاصر

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

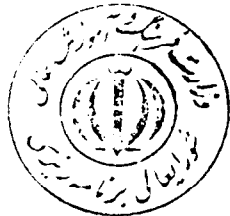
پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی با تحول و تطور ادب از نظم و شروع علل این تحول در این دوره از سال ۶۵۶

تا سال ۱۲۲۰ هجری

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

بیان وضع سیاسی - اجتماعی - ادبی عباسیان بهنگام جمله هلاکوخان به بغداد. وضع زبان عربی در این دوره - خطابه - انواع خطوط در این عصر - بررسی ادب عربی در این دوره و ذکر خصوصیات این ادب از شعرونثر - بررسی آثار و افکار وسیک معروفترین شاعران و نویسندگان این دوره مانند جمال الدین نباته مصری - شاپ ظریف - یوسفیری - ابوبکر بن - حجة - عمفی الدین حلی - ابن معتوق موسوی - تاج الدین بن اثیر - شهاب الدین حلبسی - قلقةندی - جمال الدین وطواط - داوود انطاکی،

تاریخ ادبیات دوره اندلس

تعداد واحد: ۲

نوع درس: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی با تحول و تطور ادب از نظم و شروع علل این تحول در این دوره از سال

۹۲ تا ۸۹۷ هجری

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

فتح اندلس بوسیله مسلمانان - وضع اسپانیا پیش از فتح - آمدن موسی بن نصیر به اندلس

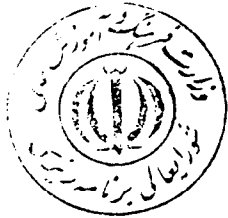
عصر والیان - دولت اموی - ملوک الطوائف - دولت مرابطین - دولت موحدین -

دولت بنی احمر

خصائص شعر - موضوعات شعر - موشحات اندلسی - شاعران برجسته اندلس مانند:

ابن هانی - ابن زیدون - ابن شهید - نویسندگی و نشر در اندلس - ترسل - علوم لغوی فلسفه

و منطق و سیاست و اجتماع

تاریخ ادبیات دوره معاصر (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع درس: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی دانشجویان با اوضاع سیاسی و اجتماعی و ادبی و تحول ادبی و علل نهضت ادبیات عربی در این دوره

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

آغاز نهضت ادبیات عربی - عوامل موثر در نهضت ادبیات عربی - شرح حال و خصائص سبکی شاعران و نویسندگان این دوره مانند بارودی - شوقی - حافظ - ابراهیم - رصافی - زهاوی و رفاعة طهطاوی - شیخ نامیف بازجی - احمد فارس شدیاق - شیخ علی لیتی - جمال الدین اسدآبادی - محمد عبده - عبدالله ندیم منفلوطی

تاریخ ادبیات دوره معاصر (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع درس: نظری

پیشنیاز: تاریخ ادبیات دوره معاصر (۱)

هدف: آشنائی دانشجویان با تحولات ادبی و نقد و بررسی سبک شاعران و نویسندگان این دوره همراه با شرح حال هر یک از آنها.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

مکاتب معاصر عربی - آپولو - دیوان - الرابطة القلمیة - مهمترین حوادث مؤثر در ادبیات معاصر عربی در نیم قرن اخیر و شرح حال شاعران و نویسندگانی از قبیل طه حسین - ع. اد. رافعی - توفیق الحکیم - نجیب محفوظ - سید قطب - میخائیل نعیمة - جبران خلیل جبران - اسماعیل صبری - محمد عبدالمطلب - مطران - محمد مهدی جواهری - شگری - احمد زکسی - ابوشادی - الیاس ابوشبکه - عمر ابوریثه - نسیم عریضه - ایلیا ابوماضی - بدرالشاگر - السیاب - ادونیس - عبدالوهاب بیاتی - الفیتوری - نزار قبانی - محمود درویش - معین بیسو - فدوی طوقان و مانند آنها.

متون نظم و نثر از دوره جاهلی تا پایان دوره اموی

۲

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی دانشجویان با متون نظم و نثر شاعران و نویسندگان این دوره

سرفصل دروس (۶۸ ساعت)

نمونه‌های از معلقات - نمونه‌های از اشعار معالیک مانند: شنفری - عروۃ بن الورد - تابطشرا
اعشی - حسان - کعب بن زهیر - خطبه‌هایی از - پیامبر اکرم (ص) و خطبه‌هایی از علی علیه السلام
خطبه‌هایی از زیاد بن ابیه - حجاج - قطری بن فجاه - آثاری از عروۃ بن حزام عذری - جهمل
بن معمر عذری مجنون لیلی - قیس الرقیات - اخطل - جریر - فرزدق - کمیت - زیاد و محجم
موسی شهوات - اسماعیل بن یسار - و آثار از عبدالحمید کاتب.

متون نظم و نثر دوره عباسی اول

تعداد واحد: ۲

نوع درس: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی دانشجویان با متون نظم و نثر شاعران و نویسندگان این دوره

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

منتخبی از آثار شاعرانی مانند بشار - ابونواس - ابوالعلاهیة و مسلم بن ولید - ابوتمام -
بحتری - متنبی - سید اسماعیل حمیری - منصور نمری - دعبل و منتخبی از آثار نویسندگانی
مانند ابن مقفع - سهل بن هارون - ابن الزیات و نظایر آنها.

متون نظم و نظر دوره عباسی دوم

تعداد واحد: ۲

نوع درس: نظری

پیشنیاز: متون نظم و نظر دوره عباسی اول

هدف: آشنایی دانشجویان با متون نظم و نظر شاعران و نویسندگان این دوره

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

نمونه‌های از اشعار: بحتری - صنوبری - ابن روی - ابن معتز - ابویکر صولی - محمد بن صالح علوی - حمدانی علوی - ابوعلی بصیر - حلاج - شبلی و نمونه‌ای از آثار نویسندگانی مانند: ابراهیم - صولی جاحظ - ابن قتیبه

متون نظم و نثر از سقوط بغداد تا دوره معاصر

تعداد واحد: ۲

نوع درس: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با متون نظم و نثر شاعران و نویسندگان این دوره

سرفصل دروس:

- منتخباتی از اشعار شاعرانی مانند: بوصیری - ابن وردی - صفی‌الدین حلی - شاپ ظریف - ابن حجة حموی - ابن معتوق - عبدالغنی نابلسی و نظایر آنها.
- منتخباتی از آثار اخلاقی و ادبی نویسندگانی مانند: تاج‌الدین ابن‌ایثر - قلقشندی - نویری - بهاء‌الدین عاملی - ابن‌خلکان - قزوینی - ابن‌بطوطه و نظایر آنها.

متون نظم و نثر دوره اندلس

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

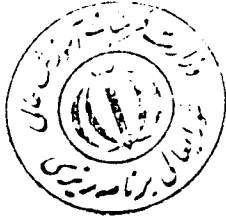
پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با متون نظم و نثر شاعران و نویسندگان این دوره

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

منتخبی از آثار شاعرانی مانند: ابن هانی - ابن زیدون - ابن شهید - معتمد بن عباد -
موشحات و نمونه‌ای از آثار نویسندگان مانند التوابع والزوابع ابن شهید - ابن رشیق
قیروانی - ابن بطوطه - ابن خفاجه .

متون نظم و نثر معاصر (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

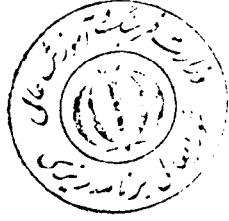
پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با یک دوره متون نظم و نثر شاعران و نویسندگان این دوره

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

منتخبی از آثار نویسندگانی مانند رفاعة طه‌طواوی - شیخ ناصیف یازجی - احمد فارس شدیاق
شیخ علی‌لیثی و آثار شاعرانی از قبیل بارودی - شوقی - حافظ ابراهیم - رصافی - زهاوی -
نویسندگانی مانند جمال الدین اسدآبادی - محمد عبده - عبداللہ ندیم - منقلوطی

متون نظم و نثر معاصر (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: متون نظم و نثر معاصر (۱)

هدف: آشنایی دانشجویان با یک دوره متون نظم و نثر شاعران و نویسندگان این دوره

سرفصل دروس (۳۴-اعت)

آثار شاعرانی از قبیل اسماعیل صبری - محمد عبدالمطلب - مطران - محمد مهدی جواهری
شکری - احمد زکی ابوشادی - عباس ابوشیخه - عمر ابوریثه - نسیم عریضه - ایلیا ابوماضی
بدرالشاگرد سیاب - ادونیس - عبدالجہاب بیاتی - الفیتوری - نزار قبانی - شاعران
فلسطین مانند محمود درویش معین بوسیو - فدوی طوقان و نظایر آنها .
آثار نویسندگانی از قبیل طه حسین - عفا - رافعی توفیق الحکیم - نجیب محفوظ - سید
قطب - میخائیل - نعیمه - جبران خلدیل جبران .

آزمایشگاه زبان (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌ساز: ندارد

هدف: بالابردن سطح تلفظ و محاوره و پاسخ و حضور ذهن و تمرکز حواس در زبان

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

آموختن اصول تلفظ حروف زبان عربی - تمرین برتلفظ صحیح جمله‌های عربی - تمرین
برتلفظ صحیح آیات از قرآن مجید - آزمایش قدرت و دریافت دانشجو با کارگیری افعال
امرمانندقم - اجلس - اکتب - ضع یدک علی رأسک - آزمایش قدرت دریافت دانشجو با طرح
سوالهای سریع شفاهی (برای یکبار)

انشاء (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با جمله نویسی زبان عربی و تمرین جهت بالابردن قدرت دانشجویان

برجمله سازی

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

تمرین نگارش جمله اسمیه با استعمال اسماء اشاره

تمرین جمله اسمیه با استعمال ضمائر متصل و منفصل

تمرین نگارش جمله اسمیه با استعمال خبر مفرد

تمرین نگارش جمله اسمیه با استعمال ترکیب اضافه

تمرین نگارش جمله اسمیه با استعمال - فاعل موصوف

تمرین نگارش جمله اسمیه با استعمال شبه جمله

تمرین نگارش جمله اسمیه با استعمال اعداد

تمرین نگارش جمله اسمیه با استعمال فعل لازم ماضی

تمرین نگارش جمله اسمیه با استعمال فعل متعدی

تمرین نگارش جمله اسمیه با استعمال فعل مضارع

تمرین نگارش جمله اسمیه با فعل مجهول

تمرین نگارش جمله فعلیه با استعمال فعل امر

تمرین نگارش جمله فعلیه با استعمال نواصب (مهم از نظر کثرت استعمال) و جوازم

تمرین نگارش جمله هایی که دارای حروف مشبیه و افعال ناقصه و جمله وصفیه و حالیه و

اسماء موصول می باشند.

توجه: هر مرحله ای را که دانشجویان در تمرین جملات می گذرانند به تمرین انشای ساده با مکالمه

ساده در رابطه با جمله های آموخته شده می پردازد.

مکالمه (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: تکلم به زبان عربی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

با توجه به سرفصلهای انشای یک دانشجو بصورت شفاهی بر ساختن جمله تمرین می‌کند با طرح انواع سئوالات در رابطه با جمله‌های آموخته شده، بر پاسخ شفاهی در چهارچوب جمله‌های مربوط می‌کند. آنگاه همراه با پیشرفت دانشجو از او خواسته می‌شود درباره مسائل ساده مانند کارهای روزمره با فصول اربعه سخن می‌گوید.

آزمایشگاه زبان (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: آزمایشگاه زبان (۱)

هدف: بالا بردن سطح تلفظ و محاوره و پاسخ و حضور ذهن

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

دانشجویان انشاء های شماره (۲) را می شنود و به سؤا لها بصورت شفاهی پاسخ می دهند.

دانشجویان مطالب ساده را در سطح انشاء های شماره (۲) می شنود و به سؤا لها پاسخ می دهند.

شیندن اجزائی از قرآن مجید و آموزش صحیح تلفظ آیات.

مکالمه (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: مکالمه (۱)

هدف: تکلم به زبان عربی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

از دانشجویان درباره انشاء های ارائه شده در انشای (یک) سوال می شود و او هم پاسخ می دهد
کل متن انشاء ها بصورت سوال و جواب در می آید. دانشجویان در این دوره با افراد کشورهای مختلف
جهان عرب درباره مسائل مهم آن کشورها صحبت می کند (با استفاده از جمله های آموخته
شده در انشای (یک))

انشاء (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: انشاء (۱)

هدف: نگارش انشای ساده در موضوعات مختلف

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

به دانشجوی انشاء های ساده در رابطه با موضوعات مورد توجه او داده می شود تا انشاء هارا با اسلوب خود نوشته و گسترش دهد. به دانشجویان روش تبدیل شعر به نثر آموخته می شود تا هم در فهم شعر و هم در نگارش نثر تقویت شود.

آزمایشگاه زبان (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: آزمایشگاه زبان (۲)

هدف: بالا بردن سطح تلفظ و محاوره و پاسخ و حضور ذهن

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

شنیدن مقالات انشاء (۳) و پاسخ به سئوالات

شنیدن مقالات مشابه انشاء (۳) و پاسخ به سئوالات

شنیدن سخنرانی مناسب از سخنرانان عرب و آزمایش

قدرت دریافت دانشجویان از راه سوال و جواب

شنیدن اخبار یا تفسیر رادیو عربی و سوال درباره آن.

مکالمه (۳)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: مکالمه (۲)

هدف: تکلم به زبان عربی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

در رابطه با مقالات ارائه شده در انشاء (۳) بحث و گفتگو بعمل می آید. همچنین در رابطه با تکالیف دانشجویان پس از ارائه مقالات گفت و شنود انجام می شود.

انشاء (۳)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: انشاء (۲)

هدف: تقویت قدرت دانشجو بر نوشتن مقالات مختلف

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

- الف: به دانشجو در این مرحله مقالات مفیدی ارائه میگردد و از او خواسته می شود این مقالات را با اسلوب خود نوشته آنها را گسترش دهد.
- ب: به دانشجو تکلیف نگارش مقالات با استفاده از منابع موجود داده می شود.

ادب سیاسی در اسلام

تعداد واحد: ۲

نوع واحد نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنائی با آثار شاعران و نویسندگان که صغفه سیاسی اثر آنها بر دیگر جوانب غلبه دارد و خود این آثار نیز در تحول اسلام و فرقه ها و مذاهب اسلامی نقش عظیمی داشته است.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

تعریف ادب سیاسی و فرق آن با ادب متعهد عصر رسول اکرم (ص) شروع ادب سیاسی- اشعاری که در غزوات بین شعرای اسلام و شعرای قریش در بدر واحد و خندق و غیره در مقابل همدیگر سروده شده است. عصر خلافت - فتوحات واقعه و پی آوردهای سقیفه. عصر امام علی (علیه السلام) اشعاری که عراقیان و شامیان در مقابله با یکدیگر سروده اند. همچنین اشعاری که در جنگ جمل و صفین و نهروان از ناکشین و مارقیین رسیده است. آثار شاعرانی از قبیل ابویوسف و حنین شافعی و حسان کعب بن زهیر.

ادب سیاسی و ادب متعهد اهل بیت (علیهم السلام)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز ندارد

هدف: آشنایی با آثار شاعران و نویسندگان شیعی که صبغه سیاسی و تعهدات آنها بر دیگر جوانب غلبه دارد.

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

تعریف ادب سیاسی و متعهد شیعه - تاریخچه ادب سیاسی و متعهد شیعی تحول آن در اسلام
منتخبی از آثار شاعرانی مانند کمیت - کثیر - فرزادق منصورنمری و یک الجن حمصی - دعبیل
ابن رومی - صنوبری - ابو فراس ضحاک - حمدانی - ابن ابی الحدید معتزلی - ابوالاسود الدؤلی -
حسین بن ضحاک و آثار نویسندگانی از قبیل ابوبکر خوارزمی - صاحب بن عباد ابن عمیر
و نظایر آنها .

متون حدیث

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی با احادیث رسول (صلی الله علیه وآله وسلم) و احادیث ائمه (علیهم السلام) با تحقیق و تحلیل و درقت کامل.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

احادیث نبوی و ائمه در موضوعات مختلف.

نهج البلاغه (متون)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

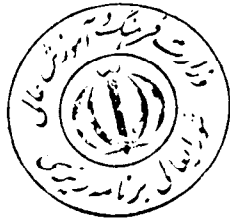
هدف: تسلط دانشجو بر فهم معنی و شرح و تحلیل دقیق نهج البلاغه

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

منتخبی از خطب مهم و کلمات قصار نهج البلاغه از قبیل: خطبة له فی الحث علی العمل الصالح آغاز: رحم الله امرء اسمع حکما قسمتهایی از خطبه آن حضرت (علیه السلام) در بیان صفات المتقین و صفات الفساق خطبه "فی ارکان الاسلام و فی ختامها فضل القرآن" آغاز ان فضل ما توسل به المتوسلون) از کلام آن حضرت فی النهی عن غیبة الناس و فی النهی عن سماع الغیبة و از کلام آن حضرت (ع) فی المعروف فی غیر امله و موانع المعروف خطبه "فیها یعظ و یتبین فضل القرآن.

آغاز: انتفعوا ببيان الله واتعظوا... خطبه (فی فضل القرآن و فیها: القرآن آمرزاجر) عهدنامه آنحضرت (ع) به مالک اشتر. و ضییت آن حضرت (ع) به امام حسن و امام حسین (علیهم السلام) خطبه آن حضرت در توحید و نامه آن حضرت (ع) به عثمان بن حنیف، و کلمات قصار آن حضرت

روزنامه ها و مجلات عربی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

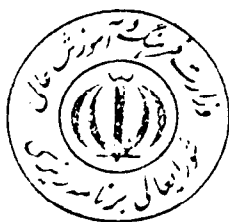
پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی دانشجویان با اصطلاحات روزمره مجلات و روزنامه‌های عربی ایران و دیگر کشورهای عربی و اسلامی و تسلط دانشجویان بر نوشتن به زبان عربی روز

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

استاد باید در این درس حدود ۳۴ ساعت مجله‌ها و روزنامه‌های عربی را تجزیه و تحلیل کند و شرح دهد و دانشجویان را عملاً "به ترجمه و نوشتن به زبان عربی وادار نماید".

فن ترجمه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی با روش ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس با در نظر گرفتن رموز و شیوه‌های انتقال مفاهیم هر یک از دو زبان به یکدیگر.

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

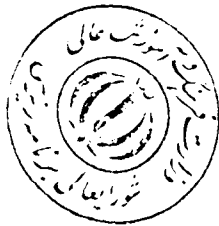
۱- ترجمه جمله‌های ساده

۲- ترجمه جمله‌های مرکب

۳- ترجمه جمله‌های ادبی و سیاسی و اقتصادی روز

۴- رعایت فن ترجمه در هر دو زبان

نامه نگاری و خلاصه نویسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با قواعد نامه نگاری و تمرین عملی در شیوه و اسلوب نگارش

سرفصل دروس: (۳۴-اعت)

نگارش نامه های مختلف از قبیل اخوانی-رسمی-اداری-بازرگانی-و غیره در عین تمرین کردن برای تلخیص عبارات گوناگون از راه تعیین ارکان اصلی جمله و حذف زوائد بگونه ای که هیچگونه خدشهای به معنی و مفهوم اصلی وارد نشود و آنرا بتوان با جمله ها و عبارتهای کوتاه بیان نمود.

ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: فن ترجمه

هدف: آشنایی دانشجویان با روش ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس

سرفصل دروس: (۵۱ ساعت)

ترجمه جمله‌های ساده

ترجمه متون روزمره

نمونه‌ای از ترجمه متون ادبی در هر دو زبان

نمونه‌ای از ترجمه متون سیاسی در هر دو زبان

نمونه‌ای از ترجمه متون فنی دیگر

آموزش ترجمه همزمانی

زبان خارجه تخصصی (۱)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان بطور مستقیم از منابع انگلیسی درباره تفکر نویسندگان عربی درباره ادبیات عربی و تمدن اسلامی.

زبان خارجه تخصصی (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: زبان تخصصی (۱)

هدف: آشنایی دانشجویان بطور مستقیم از منابع انگلیسی درباره تفکر نویسندگان و محققان غربی درباره ادبیات عربی و تمدن اسلامی

قرائت متون تفسیری قرآن کریم

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنائی دانشجویان با تفاسیر اسلامی و شیوه‌های مختلف تفسیری برای رسیدن به مفهوم صحیح در کلام الله مجید

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

منتخبی از تفاسیر مختلف مانند

تفسیر تبیان شیخ طوسی

تفسیر جوامع الجوامع شیخ طبرسی

تفسیر جلالین

تفسیر انوار التنزیل بیضاری

تفسیر کشف زمخشری

تفسیر المنار شیخ محمد رضا

تفسیر المیزان علامه طباطبائی

روش تحقیق و مرجع شناسی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان شیوه تحقیق و مراجع و مصادر

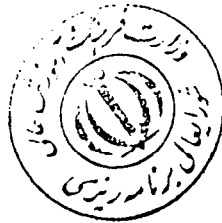
سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

آموزش روش و شیوه تحقیق

شیوه تنظیم مقاله

شیوه تدوین و تالیف کتاب

معرفی دایره المعارفها، کتب لغت و ادب و شیوه استفاده از آنها.

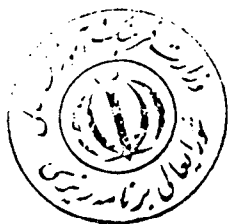
قرائت متون عرفانی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با متون نظم و نثر عرفانی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

منتخبی از اشعار شاعران: مانند ابن عربی - ابن فارض سهروردی و آثار نویسندگانی از قبیل رسائل ابن عربی - عین القضاة همدانی - شیخ شهاب الدین سهروردی و نظایر آنها.

قرائت و ترجمه و تجوید قرآن کریم

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: قرائت صحیح قرآن و ترجمه درست آن است و از طرف دیگر باید در قرائت‌های واجبه از قبیل نماز و قرائت قرآن به مسائلی که فقهاء و دانشمندان تجوید در این مورد عنوان کرده اند توجه نمود.

سرفصل دروس (۳۴ ساعت)

۱- شناخت مخارج حروف

۲- وقف، وصل بسکون و جواز یا عدم جواز آن

۳- ادغام

۴- مدهای واجب

۵- همزه وصل و قطع و نظایر آنها

۶- ترجمه برخی از آیات قرآنی

علوم بلاغی (۱)

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

هدف: آشنائی با معانی و بیان برای فهم دقیق و علمی از متون ادبی و منابع فرهنگ اسلامی

سرفصل دروس: (۶۸ ساعت)

فصاحت و بلاغت - اسناد خبری - احوال مسند - فصل و وصل - ایجاز - اطناب - مساوات -

علم بیان: تشبیه مجاز - استعاره و کنایه

علوم بلاغی (علم بدیع) (۲)

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: علوم بلاغی (۱)

هدف: آشنائی با محسنات لفظی و معنوی برای استنباط معانی دقیق از متون ادب عربی

سرفصل دروس: (۶۸ ساعت)

طباق - مراعات النظیر - عکس - تقسیم - جناس - رد الصدر - علی العجز و رد العجز علی الصدر

قلب - سجع موازنه و نظایر آنها

عروض وقافیه

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان قواعد عروض وقافیه شعر عربی برای قرائت صحیح اشعار عربی

سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

آموزش یک دوره قواعد مقدماتی عروض وقافیه.

متون نظم و نثر عربی در ایران (۱)

از آغاز تا سقوط بغداد

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنایی دانشجویان با یک دوره نظم و نثر شاعران و نویسندگانی که در ایران ظاهر شده‌اند

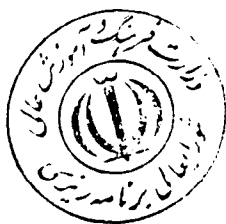
سرفصل دروس: (۳۴ ساعت)

مقدمه‌ای از تاریخ فتح ایران و روی آوردن ایرانیان به ادبیات عربی شعرای خراسان در عصر اموی ثابت بن قننه - کعب بن حوران - بهار بن توسعه - مغیره بن جیناء - حاجب بن ذبیان
زیاداعجم و نظایر آنها.

متون نظم و نثر عربی در ایران (۲)

از سقوط بغداد تا دوره معاصر

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: متون نظم و نثر عربی در ایران (۱)

هدف: آشنایی دانشجویان با یک دوره نظم و نثر شاعران و نویسندگانی که در ایران ظاهر شده‌اند

سرفصل دروس: (۲۴ ساعت)

مقدمه‌ای در تاریخ ادبیات عربی در دولت طاهریان و آل بویه و سلجوقیان

آثار شاعرانی از قبیل: علی بن عبدالعزیز جرجانی - طغرای - ارجانی - جوهر جرجانی - ابوبکر

خوارزمی - ابیوردی - ابن هندو - میکال قهستانی - باخرزی - سکری مروزی - ابوالفتح بستی -

ابودلف خزرچی، مسعرین مهلهل - آثار نویسندگانی از قبیل: قابوس بن وشمگیر - ابونصر عتبی

رشیدالدین و طواط - ابن عمید - صاحب بن عباد - بدیع الزمان همدانی

منابع وماخذ

صرونحو (۱)

کتاب و مرجع : المبادئ العربيه جلد ۴ - جامع الدروس العربيه جلد ۱ و ۲ و ۳ از شيخ مصطفى غلابيني - قطر الندى وبل الصدى وشدورالذهب از ابن هشام - شرح ابن عقيل - مغنى اللبيب - الدروس العربيه از مصطفى غلابيني ونظيراتها - از منابع ذكر شده مى توان در صرف (۱ و ۲) ونحو (۱ و ۲) و تمرين صرف ونحو (۱ و ۲) استفاده نمود.

فقه اللغه

کتاب و مرجع : فقه اللغه دکتر علي عبدالواحد وافي - دراسات في اللغه والادب والحضارة تاليف دکتر محمود ريدازى ونظيراتها.

ادبيات تطبيقي

کتاب و مرجع :

- ۱- الادب المقارن تاليف دکتر غنيمت جلال
- ۲- دراسه في الادب المقارن . ابراهيم سلاّمه
- ۳- الادب المقارن . محمد عبدالمنعم خفاجه
- ۴- الادب المقارن بديع محمد جمعه ونظيراتها

۵ - FRANCOIS. JOST , INTRODUCTION
TO COMPARATIVE LITERATURE

نقد ادبي

کتاب و مرجع : دکتر شوقي ضيف : في النقد الادبي - النقد الادبي سيد قطب - النقد المنهجي عند العرب - تاليف دکتر مندور

تاريخ ادبيات از دوره جاهلي تا پايان دوره اموي

کتاب و مرجع : الادب العربي و تاريخه حتى نهايه العصر الاموي ، تاليف دكتور محمد علي آذرشب - چاپ سازمان سمت . و تاريخ الادب العربي . العصر الجاهلي تاليف دكتور شوقي ضيف (نظاير آنها) .

تاريخ ادبيات دوره عباسي اول

کتاب و مرجع : جلد دوم تاريخ الادب العربي دكتور شوقي ضيف - تاريخ الادب العربي حنا - فاخوري و نظاير آن - تاريخ الادب العربي تاليف احمد حسن الزيات

تاريخ ادبيات دوره عباسي دوم

کتاب و مرجع : تاريخ الادب العربي (العصر العباسي الثاني) تاليف دكتور شوقي ضيف . تاريخ ادب عربي تاليف حنا فاخوري

تاريخ ادبيات از سقوط بغداد تا دوره معاصر

کتاب و مصدر : تاريخ الادب العربي - حنا فاخوري - الوسيط - في الادب العربي و تاريخه - تاليف شيخ احمد اسکندري و نظاير آنها .

تاريخ ادبيات دوره اندلس

کتاب و مصدر : ادباء العرب في الاندلس تاليف بطرس بستانى و الادب الاندلسي تاليف دكتور عبدالمنعم خفاجي و نظاير آنها

تاریخ ادبیات دورہ معاصر (۱)

کتاب و مرجع: فی الادب الحدیث تالیف عمر سوقی و تاریخ الادب العربی تالیف حنا فاخوری

متون نظم و نثر از دورہ جاہلی تا پایان دورہ اموی

کتاب و مرجع: جلد اول المجانی الحدیثہ و جلد دوم المجانی الحدیثہ تالیف فؤاد افرام البستانی و نظایر آنہا.

متون نظم و نثر دورہ عباسی اول

کتاب و مرجع: جلد سوم المجانی الحدیثہ و جلد چہارم المجانی الحدیثہ، تالیف فؤاد افرام البستانی و نظایر آنہا.

متون نظم و نثر دورہ عباسی دوم

کتاب و مصدر: جلد سوم المجانی الحدیثہ - جلد چہارم المجانی الحدیثہ

متون نظم و نثر از سقوط و بغداد تا دورہ معاصر

کتاب و مرجع: جند پنجم المجانی الحدیثہ والوسط و نظایر آنہا.

متون نظم و نثر دورہ اندلس

کتاب و مرجع: المجانی الحدیثہ جلد پنجم - ادباء العرب تالیف بطرس البستانی

متون نظم ونثر معاصر (١)

كتاب ومرجع درس: المنتخب والمفضل تأليف احمد اسكندري وديگران وماننداین كتابها

متون نظم ونثر معاصر (٢)

كتاب ومرجع: مختارات من الشعر العربي المعاصر تأليف دكتور مصطفى بدوي ومانندآن

انشاء (٣)

كتاب ومرجع: از كتاب اللغة العربية الحديثة تأليف دكتور محمد علي آذر شب چاپ سازمان سمت ونظایران می توان در تمام دروس آزمایشگاه زبان ومکالمه وانشاء استفاده نمود.

ادب سیاسی در اسلام

كتاب ومرجع: الادب السياسي في الاسلام. تأليف دكتور آيينه وند. چاپ سازمان سمت.

تاريخ الشعر السياسي الى منتصف القرن الثاني از احمد شايب چاپ بيروت .

المجاني الحديثة جلد ٣ . چاپ بيروت . تأليف فؤاد افرام البستاني

ادب سیاسی وادب متعهد اهل بيت (عليهم السلام)

كتاب ومرجع: الادب السياسي في الاسلام. تأليف دكتور صادق آئينه وند.

جمهرة رسائل العرب تأليف احمد زكي صفوت .

ادب الطيف : جواد شير ونظایر آنها.

متون حديث

كتاب و مرجع: المنتخب من الكتاب والسنة تأليف

دنباله متون حدیث

دکتر ابراهیم دیباجی - ومنتخبی از احادیث نبوی از کتب صحاح - المحجة البيضاء،
مولی محسن شیخ و احادیثی منتخب از اصول کافی و جامع الاخبار و نهج الفصاحة . الحیاة:
محمد رضا حکیمی .

نهج البلاغه ۱

کتاب و مرجع : نهج البلاغه :
دستور معالم الحكم و ماثور مکارم الشیم - تالیف قاضی قضاعی ، ترجمه دکتر فیروز حریری

روزنامه‌ها و مجلات عربی

کتاب و مرجع : همه روزنامه‌ها و مجلات عربی که در زمینه‌های ادبی و بازرگانی و سیاسی در ایران
و کشورهای عربی چاپ می‌شوند .

فن ترجمه

کتاب و مرجع : تمام کتابهایی که در این زمینه به زبان عربی و فارسی نوشته شده است .

نامه نگاری و خلاصه نویسی

کتاب و مرجع : از تمام کتابهایی که درباره انشای رسائل تدوین شده است می‌توان استفاده
نمودمانند کتاب : صناعة الكتابة تالیف دکتر اسعد علی

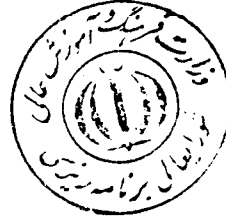
ترجمه از عربی به فارسی و بالعکس

- کتاب و مرجع : ۱- کتابهای دارالعلوم العربیه تالیف دکتر سعیدنجفی
۲- مدخل الی اللغه الفارسیه تالیف دکتر احمد نواسانی
۳- روضه الورد (ترجمه گلستان) ترجمه فراتی
۴- سیر الملوک (ترجمه سیاستنامه خواجه نظام الملک)
ترجمه دکتر یوسف بکار

زبان خارجه تخصصی (۲)

کتاب و مرجع:

The SEVEN POEMS
LITERARY HISTORY
ENCYCLOPEDIA OF ISLAM
E SLAMIC _ L ITRATARE

- ۱- تالیف جانسون
۲- تالیف نیکلسن
۳- نوشته پرفسور نجیب

قرائت متون تفسیری قرآن کریم

کتاب و مرجع جوامع الجامع چاپ دانشگاه تهران و تفاسیر ذکر شده.

قرائت و ترجمه و تجوید قرآن کریم

کتاب و مرجع : تجوید جامع تالیف فرزيب چاپ سازمان سمت - کتاب تجوید ابوالحسن
شعرانی

علوم بلاغی (علم بدیع) (۲)

کتاب و مرجع : کتاب بدیع تالیف کرم البستانی و نظایر آن و کتاب جواهر البلاغه احمد هاشمی.

علوم بلاغی (۱)

کتاب و مرجع : جواهر البلاغه احمد هاشمی - البلاغه الواضحه

عروض و قافیه

کتاب و مرجع : العروض العربی تالیف دکتر نادر نظام چاپ دانشگاه علامه طباطبائی و کتاب قافیہ و عروض شیخ مصطفی غلابینی و کرم البستانی . الشافی فی العروض و القوافی تالیف دکتر هاشم صالح منع چاپ دبی.

متون نظم و نثر عربی در ایران (۱)

کتاب و مرجع : برگزیده ای از آثار ادیبان مذکور از الامانی ابوالفرج اصفهانی

متون نظم و نثر عربی در ایران (۲)

کتاب و مرجع عصر الدول و الامازات تالیف دکتر شوقی - ضیف - یتیمه الدهر شعالبی - خریده القصر عماد الاصفهانی.